

Teresa Duran

Julivert amb diamants

Il·lustracions de Monse Fransoy

1
Julivert

No hi ha res pitjor per a un detectiu de cap a peus que haver de quedar-se a casa sense poder treure el nas al carrer ni furetejar de cap de les maneres, per la senzilla raó que se t'ha trencat la cama.

El senyor Benjamí Talpó era un dels millors detectius de la ciutat, i probablement de la història. I ara, heus-lo aquí ran de finestra, assegut a la poltrona, amb el telèfon ben a mà i una pila de diaris per terra, gairebé tan alta com el tamboret on hi recolzava la cama, enguixada de dalt a baix. Immobilitzat a la força, s'avorria. I com que s'avorria, rondinava. I com que rondinava, estava insofrible.

O, si més no, això és el que pensaven en Juli i la Berta, els seus dos fills, que començaven a estar-ne fins al capdamunt de tot plegat. Per torna, com que el pare no podia conduir ni anar enlloc, s'havien quedat sense vacances. Uf!

–Juliverts, on sou?

Juli o Berta són dos noms ben bonics, fàcils de pronunciar i són d'aquella mena de noms que no et fa vergonya de dur, com passaria si et diguessis Epaminondes o Ermengarda. Però els dos germans trobaven horrorós i passaven una infinita vergonya quan el seu pare, per escurçar, en comptes d'anomenar-los a cadascun pel seu nom, els ajuntava en un de sol quan els cridava:

–Juliverts, aquí de seguida!

Ves, quina idea! Si els pares ja sabien que el germà gran es deia Juli, per què redimonis se'ls va ocórrer posar Berta a la petita? Ho havien preguntat cent vegades, i la resposta sempre era la mateixa:

–Perquè s'ho deien la mare, i la mare de la mare, és a dir l'àvia, i també la besàvia Berta.

La Berta replicava:

–Doncs aleshores, no haver-li posat el nom de Juli a ell!

–És que era un nom que a la mare li agradava. I com que la mare el va triar, que no se'n parli més. Sou i sereu per sempre en Juli Talpó i la Berta

Talpó. O sigui, els Juliverts, per dir-ho ras i curt i en família.

Una família escurçada, perquè la mare ja no hi era. D'ella només en quedava una fotografia damunt la calaixera, i el nom que duia la seva filla, que se li assemblava molt.

–Juliverts! Fa mitja hora que us crido...

–Però si ja som aquí, pare...

–Ah, bé... daixonses... Per passar l'estona, us ensenyaré l'ofici.

–Una altra vegada????!! –van esbufegar alhora els Juliverts, que dia sí i dia també, topaven amb aquesta dèria del pare.

A ells no els feia res que el pare fos detectiu. Fins i tot, a vegades, davant d'algun cas molt difícil de resoldre, quan tots els diaris i telenotícies n'anaven plens, els feia certa gràcia que el seu pare fos l'única persona al món capaç de resoldre l'embolic. Però això no volia dir de cap de les maneres que ells també haguessin de triar aquell ofici...

–Au, vinga, agafeu un diari cadascun, i aneu llegint... Què hi ha de nou, avui?

Uf, quina mandra! Però quan el pare posava aquella cara d'investigador a l'aguait, no tenien cap altre remei que obeir. O sigui, cadascun, inclòs el gran detectiu Talpó, van agafar un dels diaris de la pila i van començar a fullejar-lo.

–Mireu-vos la lletra petita, els anuncis, les gasetilles... Salteu-vos els grans titulars, i aneu a la menuda... Les coses més minúscules són les que generen més intriga. Au, Juliverts, a l'atac!

Va passar mitja hora llarga abans que en Juli digués:

–No ho sé, potser aquí... però...

–Què? Què? Què hi diu? Però què? –va indagar el pare, amb totes les neurones en alerta.

–No res, hi ha un anunci de la mida d'una puça que no té solta ni volta.

–A veure...

–Té, llegeix:

–Bufa, hi ha més erres que pistes! –va rondinar la Berta en veure-ho.

–Mmm, interessant, interessant... Curiós, molt curiós –va exclamar el pare amb cara de pasqües.

–Per què? –van preguntar els Juliverts alhora.

–Però voleu fer el favor de pensar i rumiar d'una vegada! Deducció, això és el que us falta per ser

uns detectius de debò. A veure: què podeu deduir d'aquest anunci?

—Que qui l'ha escrit no sap ortografia —va insistir en Juli.

—Sí que en sap. Només l'esguerra amb les erres. Però, en canvi, no ha escrit urbanització amb hac o amb ve baixa... Per tant, segurament, l'anunci l'ha posat algú que té problemes de prrrronunciació —va suggerir el pare—. I algú que es malfia per sistema: una persona confiada i prudent només hauria dit que els *diamants en collaret* s'han «perdut», però sigui qui sigui qui ha redactat això, ja es pensa que els hi han «robat». Si aquest algú no fos tan malpensat, no hauria posat una acusació així davant de tot, no us sembla? I si aquest algú creu que li han robat, hauria d'anar a la policia en comptes de posar anuncis. Per tant, aquest tal, busca un detectiu, i això és el que ens convé, oi que sí?

—Mmm, sí —va acordar en Juli—. Però què significa «diamants en collaret»?

—Ves, collaret de diamants! —va resoldre la Berta.

—Segurament, filla. Siguin en un collaret o fora del collaret, aquests diamants deuen ser valuosos, si ofereixen una recompensa. Però de quant? No ho diu. Diu només que la recompensa és a la urbanització Rocamar. On deu caure, això? Au, vinga, Juliverts, a buscar-ho! Vinga, vinga...

I ja em teniu els Juliverts buscant en mapes de tota mena on és la tal urbanització.

Fins que la troben. De fet, en troben tres: una a Xile, una a les Canàries i la tercera a uns seixanta quilòmetres de casa seva.

—Ha de ser aquesta per força. Si no, no tindria sentit haver posat l’anunci en un diari local...

—Molt bé, Juliverts! Estic molt content de vosaltres i les vostres deduccions. Que s’hi pot anar amb tren o autobús fins allí ?

—Ui, no! —sentencien els dos germans—. L’estació més propera és ben bé a tres o quatre quilòmetres de la urbanització. Per què?

—Perquè tu hi aniràs demà, Juli. Quatre quilòmetres significa només una hora a peu. Com que jo no em puc moure de casa, tu investigaràs tot el que puguis. A més, així surts de casa i fas una mica d’esport. Et convé que et toqui l’aire...

—I a mi no? —protesta la Berta.

—Tu hi aniràs demà passat, potser, si en Juli no acabi de resoldre aquest cas en un sol dia. Però recorda que al vespre et volem aquí! Amb totes les pistes que puguis arregar.

—El cas? Quin cas? Com ho saps, que és un cas?

—Ho sé perquè ho dic jo. En aquest anunci hi ensumo un cas com un cabàs. Ja veureu com si treballlem en equip en traurem l’aigua clara: vosaltres sereu les cames, i jo el cap! Au, vinga: acció!

2

Pizza

L'endemà, quan en Juli va baixar del tren, li va caure a sobre tota la xafogor del juliol. Aquella calorassa no invitava gens a caminar, buscant una urbanització que sabia positivament que era a uns quants quilòmetres de l'estació.

En canvi la platja era bastant a prop. En Juli va tenir un moment d'indecisió. I si en comptes de triscar per aquests mons de Déu, primer es feia una bona remullada ran de mar? Segur que en sortiria més fresquet i més animat, perquè d'anar a buscar pistes a la babalà, no en tenia gaires ganes, la veritat sigui dita.

O sigui, primer de tot, va fer unes bones braçades a la platja, i després, al cap d'una hora ben

llarga, tot xop, va tornar enrere i es va endinsar pels carrerons del poble, buscant algun indicador que el dirigís cap a la urbanització Rocamar.

—I si no trobo cap indicador, m’ho diran a l’ajuntament —va rumiar.

De rètols que assenyalaven l’ajuntament sí que en va trobar. Tots dirigint-lo carrer amunt. Pujades i més pujades. Com podia ser que un poble de mar fos tan costerut? Sua que suaràs, puja que pujaràs, li va venir gana. Els banys de mar fan venir gana. I en Juli no solament havia nedat una bona estona, sinó que també caminava carrer amunt a bon pas. Això, a més de gana, fa venir set.

—Primer beu, atipat i després ja detectivejaràs... —es va convèncer a si mateix.

O sigui, va fer una ullada al seu voltant i, just a la cantonada, va veure el rètol d’un refresc ben conegut i un bocí de tendal, que li permetien presagiar que allí hi havia un bar o un restaurant on poder menjar i beure. Quan hi va ser dins, es va adonar que allò no era un bar, sinó més aviat una pizzeria.

—*Avanti, avanti...* —el va convidar l’home calb de darrere la barra—. Vol una *birra*, una llimonada, un *gelatto*...?

—Un gelat! De llimona! —va respondre en Juli seient en un racó—. I doble, de dues boles o tres!

Un gelat era la tria perfecta, perquè no només fa passar la set i la calor alhora, sinó que entre llepa-

deta i llepadeta, pots fer preguntes que facin xerrar la gent. Bé, de gent, en aquella hora i en aquell lloc, tan sols hi havia l'home calb i ell mateix.

L'home calb devia ser generós de mena, perquè allò que li va servir, més que un gelat, semblava un monument.

—Oh, moltes gràcies! Slurps! És bo... —la primera xarrupada li havia semblat fenomenal, a en Juli—. I, escolti, perdó... slurps! Vostè no sap pas on és la urbanització Rocamar?

—Rocamar? *Mamma mia!* Però si jo hi visc, allí. Ah, és un bon lloc, un lloc bellíssim, un paradís...

—Mmm... Boníssim el gelat... Així, vostè hi viu, allí? I com s'hi va?

—Oh, és lluny, no és a prop... Però des d'allí dalt hi ha una vista preciosa, *bellissima*, fantàstica... Tots els de Rocamar n'estem... com li diria... *innamorati!*

—Tots? Que en són molts? —En Juli es felicitava per haver triat aquella pizzeria com a font d'informació. Aquell home era una mina, tan entusiasta, tan xerraire i tan ben disposat a servir gelats boníssims. Slurps!

—*Ma... Non tanti...* La urbanització Rocamar va acabar el pressupost abans d'hora. De fet només hi ha cinc cases en una rotonda sense asfaltar. La meva és la que té una pèrgola amb una parra. Miri, miri, aquí n'hi ha una foto... *Bella*, no?

Efectivament, entre totes les galindaines que guarnien el local, s'hi veia la fotografia emmarcada d'una bonica caseta, no gaire gran, que quedava gairebé amagada rere una parra tofuda i carregada de raïm morat, recargolant-se als pilars d'una pèrgola que anava de banda a banda de la façana.

–T'agrada, *casa mia*?

–Molt. Slurps! Tan com aquest gelat. És a Rocamar, això? –i assenyalava la foto.

–Ja ho crec! Per què hi vols anar? Busques autògrafs d'algun dels *artisti* que hi vivim?

–Artistes? –En Juli s'havia acabat el gelat i això li desvetllava l'interès i l'afany de complir amb la seva missió, però no volia confessar per què hi anava.

–*Tutti* els cinc que vivim a Rocamar ho som. Cadascun a la seva manera. Cadascun és diferent, ve d'un país diferent, té animals diferents, vehicles diferents, oficis diferents, cases diferents... A Rocamar hi ha una bona barreja...

–A veure, perdoni, a veure si ho he entès bé. Vol dir que per viure a la urbanització cal tenir una nacionalitat, un animal, un vehicle, una casa i un ofici artístic que no tinguin els altres?

–No, no! És una *casualità* que sigui així. Cadascun s'ha fet la casa a la seva *maniera*, cadascun parla a la seva *maniera*, cadascun és artista a la seva *maniera*, perquè cadascun té les seves manies... És casualitat...

–Mmm, és curiós, és interessant... I vostè és artista? Joier, potser? –En Juli intentava esbrinar on era el collaret de diamants, si podia ser sense moure's de la barra.

–Joier, joier... *altro chè!* Però és clar que sóc un artista! Un *grande* artista! Faig unes pizzes que són una joia! *Tutti* els cuiners som artistes. I els *pizzaiuoli* més que els altres, perquè sabem fer malabarismes amb la massa, i quina massa! –aquell cuiner s'anava abrandant, tot emocionat, quan parlava del seu ofici–. Suau, lleugera, *deliziosa*... Ah! I pensar que hi ha gent que creu que la gastronomia no és un art! El millor, el més satisfactori! *Mamma mia, che arte, che arte!* Té, te'n faré una aquí davant teu, perquè ho comprovis...

–No cal, no cal...

Tanmateix, tant si calia com si no, el *pizzaiuolo* es va disposar a fer la millor i més artística de les seves pizzes. Va agafar farina, i aigua, i oli, i sal i un pessic de llevat, i quan ho va haver pastat, va agafar-ne una bola, la va allisar com si fos un disc, i vinga a fer-la saltar enlaire, i estiraganyar-la, i au, amunt! I entomar-la amb la mà darrere l'esquena, i hop-la! per aquí, i voleiadissa cap al sostre i, hop-la, hop-la, hop-la! Al capdavall va dipositar-la damunt el marbre, li va dar uns copets suaus, com moixaines, i la va guarnir amb pebrots, tomàquets, pernil, alfàbrega i formatge, amb més cura estètica que si es tractés d'una corona imperial.

–Tot un artista, sí senyor! –va aplaudir en Juli–.
Felicitats!

–Serà per a tu. Gratis. T’anirà bé per fer el camí que porta fins a Rocamar –va dir el bon home, mentre enforjava aquell tresor.

–Oh! Gràcies! I com s’hi va, fins allí?

–Fes la volta a l’ajuntament i veuràs un camí sense asfaltar que s’enfila entre les vinyes. I un rètol fet a mà amb una fletxa on hi diu Urbanització Rocamar. És *lontano* i fa pujada. Quan hi arribis, pots seure sota la parra de casa *mia* i contemplar el paisatge. *Bellissimo*. Per això tinc la parra, les taules i els bancs, per als amics. Casa meva és sempre la casa de tothom. Recorda-ho. I té, aquí tens la teva preciosa pizza... *Buona, buonissima*...

–Doncs mil gràcies un altre cop. *Ciao, buona sera* –va acomiadar-se en Juli recuperant del fons de la memòria la mica d’italià que sabia.

